

Tietomallien mahdollisuudet sote-sektorilla

Unlocking the potential of data models in the health sector

We will start at 13.00 EET

11.3.2024

The presentations will be recorded and added to the event's website.

Programme / Ohjelma

OSA 2, SUOMEN KIELISENÄ

14.15 **FinOMOP-pilotin tuloksia**
Piia Rannanheimo, johtava
asiantuntija, Fimea
Kimmo Porkka, yksilöllisen
syöpälääketieteen professori, Helsingin
yliopisto

14.25 **Kysymyksiä ja keskustelua**

14.30 **Tietomallit-selvitys – openEHR- ja
OMOP-tietomallien mahdollisuudet
sotessa**
Antti Larsio, toimitusjohtaja,
Knowledge Broker Oy

14.40 **Kysymyksiä ja keskustelua**

14.45 **Ryhmätyöskentely:**
1) OMOP ja 2) openEHR
Fasilitaattorit:
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra

15.15 **Yhteenvedo ryhmien keskusteluista**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra

15.25 **Tilaisuuden havainnot ja
päättösanat**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra

15.30 **Tilaisuus päättyy**

FinOMOP-pilotin tuloksia

RWD, OMOP-harmonisaatio ja federoidut analyysit –
lisänäyttöä uusista lääkeshoidoista -pilottiprojekti

fimea

HUS Helsinki
University
Hospital

TYKS

 Tays

 medaffcon

SITRA

Piia Rannanheimo

Johtava asiantuntija

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Fimea

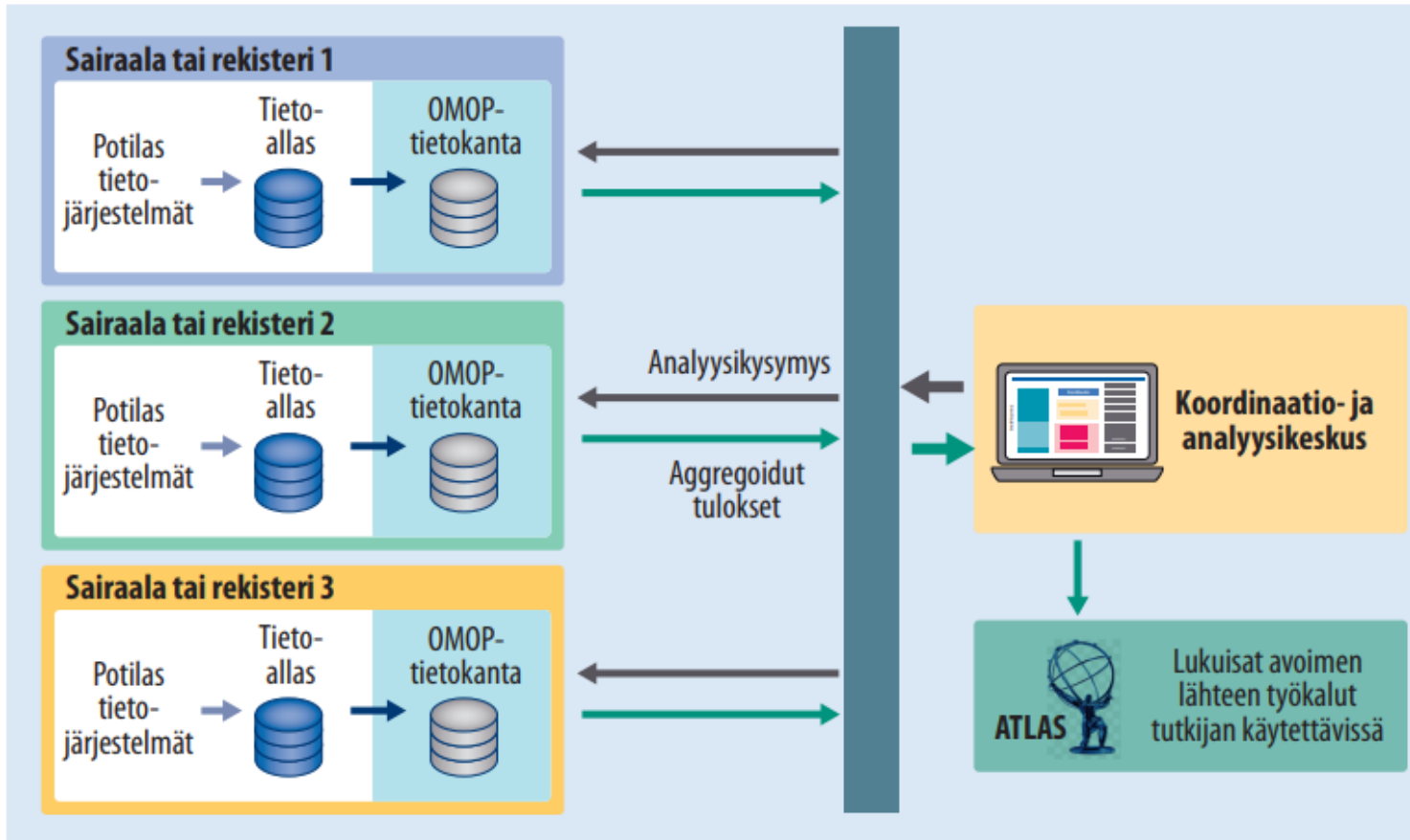
Kimmo Porkka

Yksilöllisen syöpälääketieteen professori

Helsingin yliopisto

OMOP-tietomalli ja federoitu analyysi

KUVA. Hajautettu eli federoitu analyysimalli onnistuu sujuvasti vain, jos kaikki tutkimuskeskukset organisoivat potilastiedon samaan kansainväliseen koodistostandardiin ja tietomalliin.

OMOP = Observational Medical Outcomes Partnership

- Sama tutkimus tehdään eri tutkimuskeskuksissa, mutta vasta anonyymit aggregoidut tilastotiedot yhdistetään
- Vaatii onnistuakseen, että potilastieto on harmonisoitu ja yhteisesti sovitussa tietomallissa
- Yhteinen poiminta ja analyysialgoritmi joka keskuksessa
- Nopeampi, semi-automatisoitu, edullisempi, laadukkaampi ja skaalautuvampi kuin perinteinen tietopoiminta
- Vaatii jatkuvaa kehitys- ja laatutyötä
- Mahdollistaa ultranopeat yliopistosairaaloiden hoitovertailut (vrt. covid)

FinOMOP-konsortio

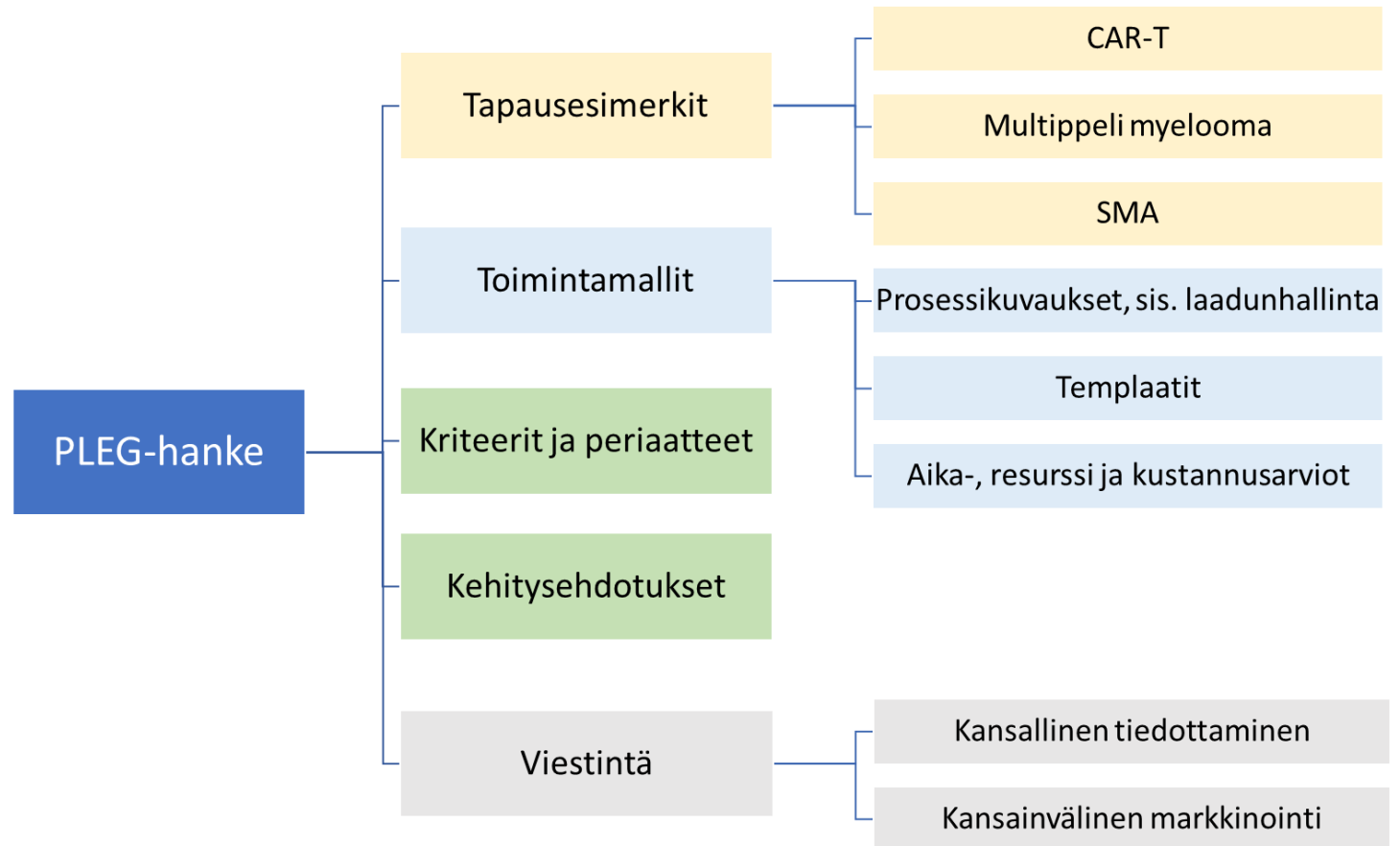
- Jäsenet
  - Yliopistosairaalat (HUS, Varha, Pirha, Pohde, PShyvinvointi)
  - THL
  - FinBB
- Toimijat ovat yhteisesti sitoutuneet
  - potilastiedon harmonisaatioon kansainvälisten OMOP-kriteeristön mukaisesti
  - yhteisiin toiminta- ja sopimusmalleihin niin tietotuotannossa, analytiikassa, lupakäytännöissä kuin asiakaspalvelussakin
- Toimijoiden tavoitteena on
  - mahdollistaa suomalaisten tutkijoiden osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin viranomais- ja tutkimushankkeisiin toisiolaki/GDPR/EHDS-aikakautena
  - kehittää osaltaan Suomea rekisteritutkimuksen kansainväliseksi toimijaksi

PLEG – post-licensing/launch evidence generation

- Sote-tietoihin perustuvaa analyttistä tietoa tarvittaisiin uusien lääkkeiden hallitun käyttöönoton eri vaiheissa – ennen ja jälkeen myyntilupaa ja korvaus/käyttöönottopäätöksiä
  - ml. myyntilupa-arviointi, terveydenhuollon menetelmien arviointi (HTA), hinta- ja sopimusneuvottelut, kannanotot (korvaus/palveluvalikoima), vaikuttavuusperustainen ohjaus, kannanottojen uudelleen arviointi
- Sote-tietojen laajamittaisempaa käyttöä rajoittavat muun muassa tiedon saatavuuteen, uudelleen käytettävyyteen, tarkoituksenmukaisuuteen (fit-for-purpose), laatuun ja ajantasaisuuteen liittyvät puutteet sekä kustannukset. Tutkimuksiin liittyy myös erilaisia harhan ja sekoittuneisuuden lähteitä.
  - Olisi tärkeää seurata hoitojen käyttöä, tuloksia, turvallisuutta sekä hoitoihin liittyvää resurssien käyttöä korkealaatuisesti ja läpinäkyvästi myös myyntiluvan myöntämisen ja lääkkeen käyttöönoton jälkeen
- Euroopan lääkevirasto (EMA) on panostanut data hyödyntämiseen monin tavoin, esimerkiksi Data Analysis and Real World Interrogation Networkin (DARWIN-EU) avulla
  - FinOMOP-konsortio on DARWIN-EU datapartneri
  - DARWIN-EU käyttää OMOP-tietomallia ja federoituja analyysejä
- FIMEA/FinOMOP-pilotissa testattiin OMOP-tietomallin ja FinOMOP-konsortion hyödyntämistä PLEG-asetelmassa ja kansalliseen tietotarpeeseen vastaamisessa

Pilotin tavoitteet

- Pilotoitiin OMOP-tietokantoja ja federoitua analyysiä lisänäytön tuottamiseen uusista lääkeshoidoista
- Arvioitiin soveltuuko federoitujen analyysien toimintamalli hyödynnettäväksi uusien lääkkeiden hallittuun käyttöön liittyvissä tietotarpeissa HTA-toiminnassa
- Määritettiin lisäselvitystä tai kehittämistä vaativat asiat
- Pilotointi tehtiin kolmen tapausesimerkin avulla

Toimintamalli

- Toimintamalli on kuvaus siitä, miten pilotissa tuotettiin lisänäyttöä uusista lääkeshoidoista hyödyntäen OMOP-tietokantoja ja federoitua analyysia
- Malli koostuu kymmenestä vaiheesta, jossa pilotin toimijat tekivät yhteistyötä eri tavoin
- Toimintamallissa pisimmät läpimenoajat ja suurimmat kehittämistarpeet havaittiin sopimuksissa (vaihe 3), OMOP-tietokantojen täydentämisessä (vaihe 6) sekä poimitun datan laadun arvioinnissa (vaihe 7)

1. Alustavat määrittelyt

2. Saatavuus ja toteutettavuus

3. Sopimukset ja hakemukset

4. Kohortit ja muuttujat

5. Algoritmit

6. Mappaus

7. Poiminnat, aggregaatio ja laatu

8. Anonymiteetti

9. Tulosten jakaminen

10. Tulosten yhdistäminen

PROSESSIN VAIHEET	ASIAKAS	FinOMOP	KLIININEN TIIMI	ANALYTIKKATIIMI	FINDATA
1. Alustavat määrittelyt	●				
2. Saatavuus ja toteutettavuus		●			
3. Sopimukset ja hakemukset	●	●			
4. Kohortit ja muuttujat	●	●	●		
5. Algoritmit		●		●	
6. Mappaus		●		●	
7. Poiminnat, aggregaatio ja laatu		●		●	
8. Anonymiteetti		●			●
9. Tulosten jakaminen		●			
10. Tulosten yhdistäminen	●				

Tietopyyntöjen mukaiset tilastotiedot

- Pilotissa OMOP-keskukset luovuttivat Fimealle anonyymit tilastotiedot jokaisesta tapausesimerkistä erikseen. Ennen luovuttamista Findata varmisti tulosten anonymiteetin.
- Uusien lääkkeiden käytössä ja tulosten seurannassa on usein kyse pienten potilasjoukkojen tulosaineistoista. Hoitoa saaneita potilaita voi olla koko Suomessa vain muutamia tai joitakin kymmeniä.
- Pilotissa Findatalta haettiin linjaus anonyymien tulosten tuottamiselle. Findatan mukaan aggregoiduista tilastotiedoista tulee peittää tulokset, joissa havaintoja on 1–3.

TAPAUSESIMERKKI 1. MULTIPPELI MYELOOMA

Daratumumabi hoidot vuosina 2018-2022

Hoidon kohderyhmän koko

Hoidon toteutuminen indikaatioittain

Hoidon tulokset

Resurssien käyttö ja kustannukset

TAPAUSESIMERKKI 2. CAR-T-HOIDOT

Hoidon kohderyhmän koko

Hoidon toteutuminen

Hoidon toteutuminen indikaatioittain

Hoidon tulokset

Resurssien käyttö ja kustannukset

TAPAUSESIMERKKI 3. SMA-TAUDIN HOIDOT

Potilasryhmät (SMA I-IV)

Nusinerseeni hoidon toteutuminen

Nusinerseeniä saaneet potilasryhmät (SMA I-IV)

Hoidon tulokset

Resurssien käyttö ja kustannukset

Hyödynnettävissä

Osittain hyödynnettävissä

Ei saatavilla/hyödynnettävissä

Alustavat arviot

Huomioita

- Pyydetyt tiedot olivat pääosin saatavilla
- Tietojen hyödynnettävyyttä arvioitiin lääkehoitojen hoidollisen ja taloudellisen arvioinnin näkökulmasta. Tietopyyntöjen perusteella tuotettuja tilastotietoja voidaan nykytilassa hyödyntää:
  - budjettivaikutuslaskelmissa (potilasmäärät)
  - hoidon kohdepopulaation kuvaamisessa
  - rajoitetusti vaikutusten ja resurssien käytön seurannassa
- Pilotoitiin kansallista tietotuotantoa DARWIN-EU datapartnerin kanssa
- Uusien lääkkeiden käyttöaiheet ovat tyypillisesti hyvin tarkasti rajattu esimerkiksi taudin vaiheen, biomarkkereiden, aiempien hoitojen tai hoitovasteiden mukaan. Käyttöaiheita vastaavan potilastiedon puute oli tietojen hyödynnettävyyttä rajoittava tekijä.
- Tietopyynnöissä, aineistopoiminnoissa ja tilastotuotannossa tulee varmistaa, että tulokset voidaan raportoida lääkkeen käyttöaiheita vastaavalla tarkkuudella. Myös kirjauskäytäntöjä tulee kehittää niin, että tilaston perusjoukko voidaan muodostaa lääkeaineen käyttöaihetta vastaavalla tarkkuudella.
- Kehitettävää on eri rekisterinomistajien välillä yhtenäisissä käytänteissä federoidun analytiikan luvituksen (tietopyyntö, tietojohtaminen, tutkimus) ja toteutuksen suhteen

Kiitos.

fimea

HUS Helsinki
University
Hospital

TYKS

 Tays

 medaffcon

SITRA

Programme / Ohjelma

OSA 2, SUOMEN KIELISENÄ

- 14.15 **FinOMOP-pilotin tuloksia**
Piia Rannanheimo, johtava
asiantuntija, Fimea
Kimmo Porkka, yksilöllisen
syöpälääketieteen professori, Helsingin
yliopisto
- 14.25 **Kysymyksiä ja keskustelua**
- 14.30 **Tietomallit-selvitys – openEHR- ja
OMOP-tietomallien mahdollisuudet
sotessa**
Antti Larsio, toimitusjohtaja,
Knowledge Broker Oy
-
- 14.40 **Kysymyksiä ja keskustelua**

- 14.45 **Ryhmätyöskentely:**
1) OMOP ja 2) openEHR
Fasilitaattorit:
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
- 15.15 **Yhteenvedo ryhmien keskusteluista**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
- 15.25 **Tilaisuuden havainnot ja
päättösanat**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
- 15.30 **Tilaisuus päättyy**

Tietomallit-selvitys – OpenEHR ja OMOP tietomallit

SITRA – Verkkotapahtuma 11.2.2024

Antti Larsio, Knowledge Broker Oy

Genetiikka   Metaboliikka
 Solubiologia   Molekyylibiologia
 Epigenetiikka
 Tartuntataudit   Elintavat

Luokitusten, sanastojen, terminologioiden hyödyntäminen:

- ICD-10, ICD-11
- LOINC
- RxNorm
- DICOM
- DSM-5
- SNOMED CT
- RAI
- ATC
- ICF
- ICPC
- Jne

Tiedon kirjaus oikein
Tiedon kattavuus riittävästi
Tiedon yhdenmukaisuus
Tiedon muuttumattomuus

Terveystiedot

Elinkaaren mittainen yksilöllinen rikas datapohja

Sosiaalihuollon tiedot

Ympäristö   Elinympäristö
 Koetut traumat   Perheyhteisö
 Sosiaaliset suhteet

Metadata ja data erillään

Tietoryhmien ja tietoalkioiden välisten suhteiden kuvaus

- ”Liittyy hoitopolkuun”
- ”Liittyy tiimiin”
- ”Syy-seuraus”
- ”Esiintyvät yhdessä”
- ”Esiintyvät tiettyjen ehtojen vallitessa”
- ”Ajallinen riippuvuus”
- ”Laajuuteen liittyvä riippuvuus”
- ”Toisensa poissulkevat”
- ”Lisäävät tai vähentävät toisensa ilmenemistä”
- Jne

Kymmeniä tai satoja tuhansia yksilöllisiä datapohjia

Kymmeniä tai satoja tuhansia yksilöllisiä hoitopolkuja

KAIKILLE YKSILÖLLISESTI: HOIDON SAATAVUUS, OIKEA-AIKAISUUS, LAATU, VAIKUTTAVUUS, TASA-ARVO

HOIDON TARPEEN ARVIOTI

- Aikaisemmin voimakkaasti eristäytyä ja vetäytyvät toimintatapa, mikään ei kiinnostanut, univaikeudet
- Nyt vaihtunut ylivilkkauteen ja aggressiivisuuteen, jatkuvasti ärtyisiä
- Edellisten vuorottelu

➤ Epäily: kaksisuuntainen mielialahäiriö

➤ Hoitosuunnitelma:

- Psykoterapia
- Lääkehoito: mielialan tasaajat ja masennuslääkitys
- Seurataan 3 kk välein

Tartuntataudit

Elintavat

Terveystiedot

Sosiaalihuollon tiedot

Elinympäristö

Koetut traumat

Perheyhteisö

Sosiaaliset suhteet

Kliininen kemia
Hematologia
Mikrobiologia
Immunologia
Radiologia ja kuvantaminen

Diagnostiikka

Lääkkeet

SEURANTA:

- Hoidolla ei ole vaikutusta

➤ **UUSI ARVIOINTI:**

1. Lisätään psykoterapiaa
2. Vaihdetaan lääkitystä
3. Seurataan 3 kk välein

TAI**SUORITETAAN
VERROKKITIEDON HAKU**

- Yhdenmukainen datapohja verrokkiaineistoilla
- Verrokkiaineistoissa ”rikas datapohja”

Tartuntataudit

Elintavat

Terveystiedot

Kliininen kemia
Hematologia
Mikrobiologia
Immunologia
Radiologia ja kuvantaminen

Diagnostiikka

**Rajallinen ja/tai hajaantunut
datapohja**

Sosiaalihuollon tiedot

Lääkkeet

Elinympäristö

Koetut traumat

Perheyhteisö

Sosiaaliset suhteet

HAKUKRITEERIT:

- Yksilön datapohja olennaisilta osiltaan
- Toteutettu hoito ja hoitovaste: (psykoterapiat, lääkehoito, ei positiivista hoitovastetta)
- Kysymys: hoitovaihtoehdot?

HAUN TULOKSET (esimerkiksi):

- 67 vastaavaa potilastapausta
- 27 ei vaikutusta, 12 positiivinen vaikutus ja muilla ei vaikutusta
- Erottavat tekijät biologisissa tekijöissä ja signaalivälitysjärjestelmän häiriössä

SUOSITUS SOLUBIOLOGIAN**TUTKIMUKSISTA**

**→ VALITAAN LÄÄKEHOITO TUTKIMUSTEN
PERUSTEELLA, LAAJENNETAAN
TERIAPIAMUOTOJA**

**Kymmeniä tai satoja tuhansia
yksilöllisiä datapohjia**

UUSI HOITOSUUNNITELMA:

Tartuntataudit

Elintavat

 Kliininen kemia
 Hematologia
 Mikrobiologia
 Immunologia
 Radiologia ja kuvantaminen

Diagnostiikka

- Haku verrokkiaineistosta antoi impulssiin jatkotutkimukseen, jota toivat sairauden selittäviä syitä esiin
- Verrokkiaineiston antaman informaation perusteella sekä yksilön uusien tutkimustulosten perusteella **vaihdettiin koko lääkitys ja laajennettiin psykoterapiaa**

Terveystiedot

Sosiaalihuollon tiedot

Lääkkeet

YHTEENVETO

- **Ilman mahdollisuutta laajaan hakuun verrokkiaineistosta oikean hoidon löytäminen olisi viivästynyt merkittävästi**

Elinympäristö

Koetut traumat

Perheyhteisö

Sosiaaliset suhteet

➔ Vältetään turhia käyntejä ja hoitoa, tuodaan apua mahdollisimman tehokkaasti

TOIMINNAN OHJAUKSEN HAASTE

Satoja tai tuhansia
ammattihenkilöitä ja
hoitotiimejä

TOIMINTATERAPEUTTEJA

GASTONHOITAJIA

YDENHOITAJIA

HOITAJIA

TERAPEUTTEJA

YLEISLÄÄKÄREITÄ

ERIKOISLÄÄKÄREITÄ

FYSIOTERAPEUTTEJA

SOSIAALITYÖNTEKIJÖITÄ

LÄHIHOITAJIA

Tuhansia yksilöllisiä hoitopolkuja
yhtä aikaa hallittavana

Satoja tai tuhansia tila-,
laite- ja välineresursseja

Toimialat
Hoitopisteet
Laitteet

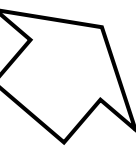
Tilat
Yksiköt

Vastaanotot
Toimenpideyksiköt

Tarvittavat tukipalvelut

Välinehuolto
Laitoshuolto
Kiinteistöpalvelut
Sisälogistiikka
Pesulapalvelut
Potilaskuljetus

Materiaalihallinto ja hankinnat
Ravintohuolto
Sairaalatekniikka
Tietotekniikka
Hallinto
Talouspalvelut

YKSILÖLLINEN HOIDON
TARPEEN ARVIOINTI

Kohdennetaan

Hoitopolku

Allokoidut työntekijät

Koordinoitu tiimityö

Tarpeen
mukaan

Lääkkeet

Hoitotarvikkeet

Muut materiaalit

Tulevaisuuden openEHR-datapohja

Tuhansia yksilöllisiä hoitopolkuja yhtä aikaa hallittavana

Kymmeniä tai satoja tuhansia
yksilöllisiä datapohjia

Satoja tai tuhansia tila-,
laite ja välineresursseja

Kymmeniä tai satoja tuhansia
yksilöllisiä hoitopolkuja

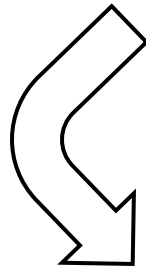
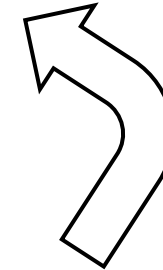
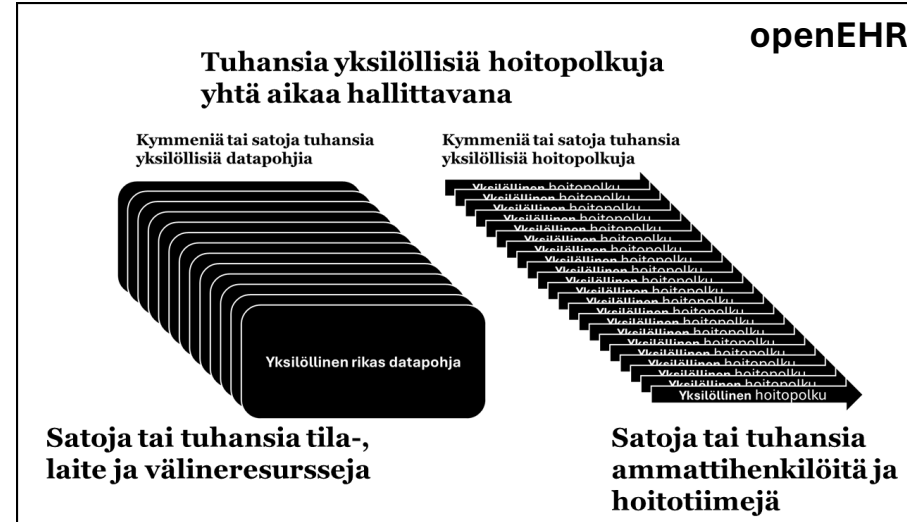
Satoja tai tuhansia
ammattihenkilöitä ja
hoitotiimejä

YKSILÖLLINEN
HOIDON TARVE

TUOTTA
LAADUKASTA
HOITOA
YKSILÖLLISESTI

AIHEUTTAA KUSTANNUKSIA

LÄHTÖDATA

MONITAVOITEOPTIMOINTI

**PALVELUTUOTANNON
OHJAUS**

**HOIDON SAATAVUUDEN VARMISTUS JA HOIDON TARPEEN ENNAKOINTI JOKAISELLE
TAVOITELTU HOIDON LAATU JA VAIKUTTAVUUS JOKAISELLE HOITOPOLULLE
TOIMINNASTA SYNTYVÄT KUSTANNUKSET OPTIMAALISESTI TALOUSRAAMIN SISÄLLÄ
RAJALLISET RESURSSIT: HOITAJAT, LÄÄKÄRIT, TILAT, LAITTEET**

Selvitystyö:
Mittavat mahdollisuudet: hoitoprosessit ja tukipalveluprosessit -7,7 – 7,8 % eli 1,5mrd€ + 0,45mrd€ vuositasolla

KYLLÄ:

- tieteellinen tutkimus
- havaintotutkimus interventioiden vaikuttavuudesta
  - hoitomenetelmät, lääketutkimus
- epidemiologinen tutkimus
  - väestössä tapahtuvat muutokset

Ei:

- resurssien allokointi
- palvelujärjestelmän ohjaus
- hoitotiimien ohjaus
- tiedonvälitys
- vain terveydenhuollon tiedot

Kiitos

Antti Larsio

antti@larsio.fi

antti.larsio@knowledgebroker.fi

0405947335

Programme / Ohjelma

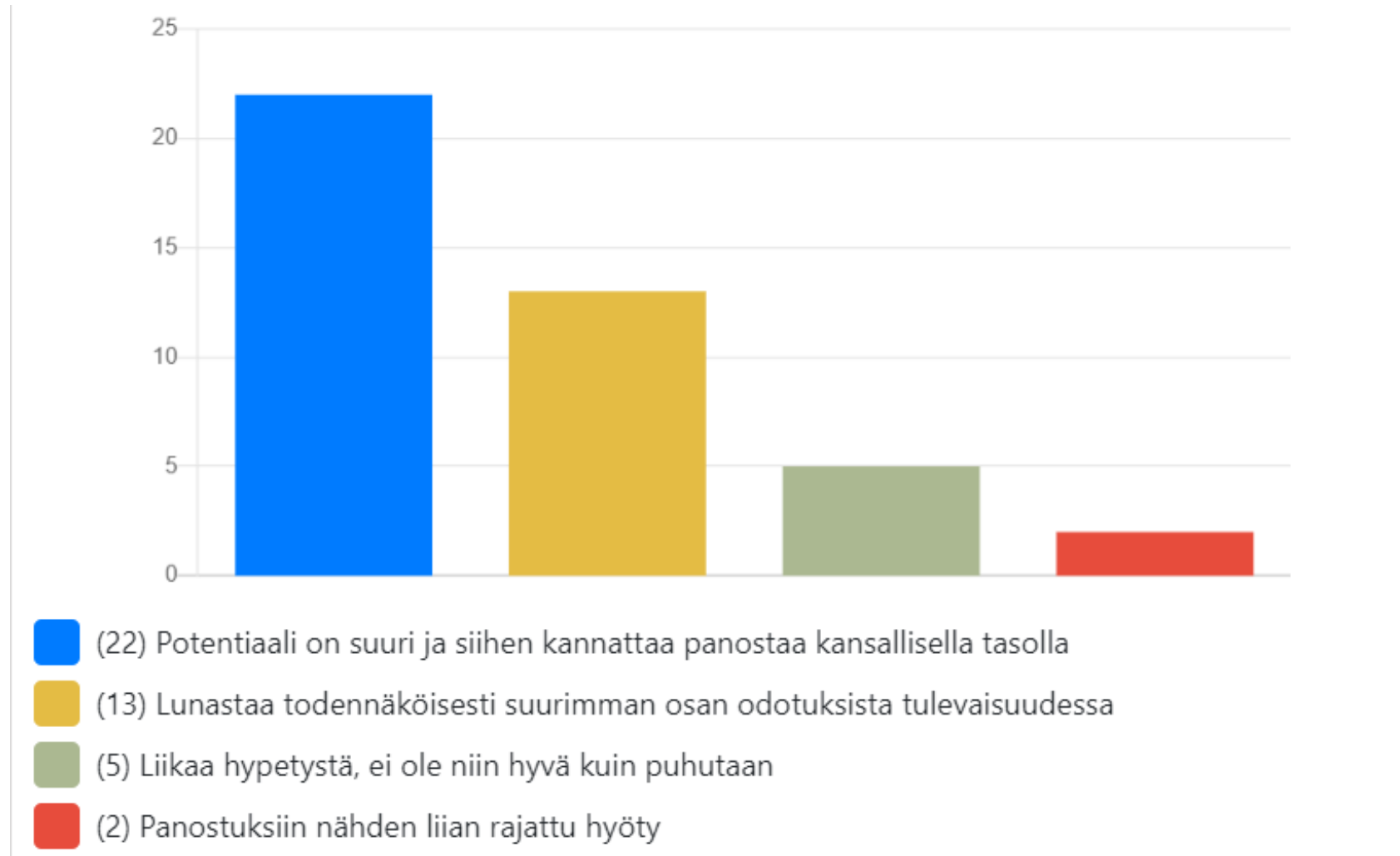
OSA 2, SUOMEN KIELISENÄ

- 14.15 **FinOMOP-pilotin tuloksia**
Piia Rannanheimo, johtava
asiantuntija, Fimea
Kimmo Porkka, yksilöllisen
syöpälääketieteen professori, Helsingin
yliopisto
- 14.25 **Kysymyksiä ja keskustelua**
- 14.30 **Tietomallit-selvitys – openEHR- ja
OMOP-tietomallien mahdollisuudet
sotessa**
Antti Larsio, toimitusjohtaja,
Knowledge Broker Oy
- 14.40 **Kysymyksiä ja keskustelua**

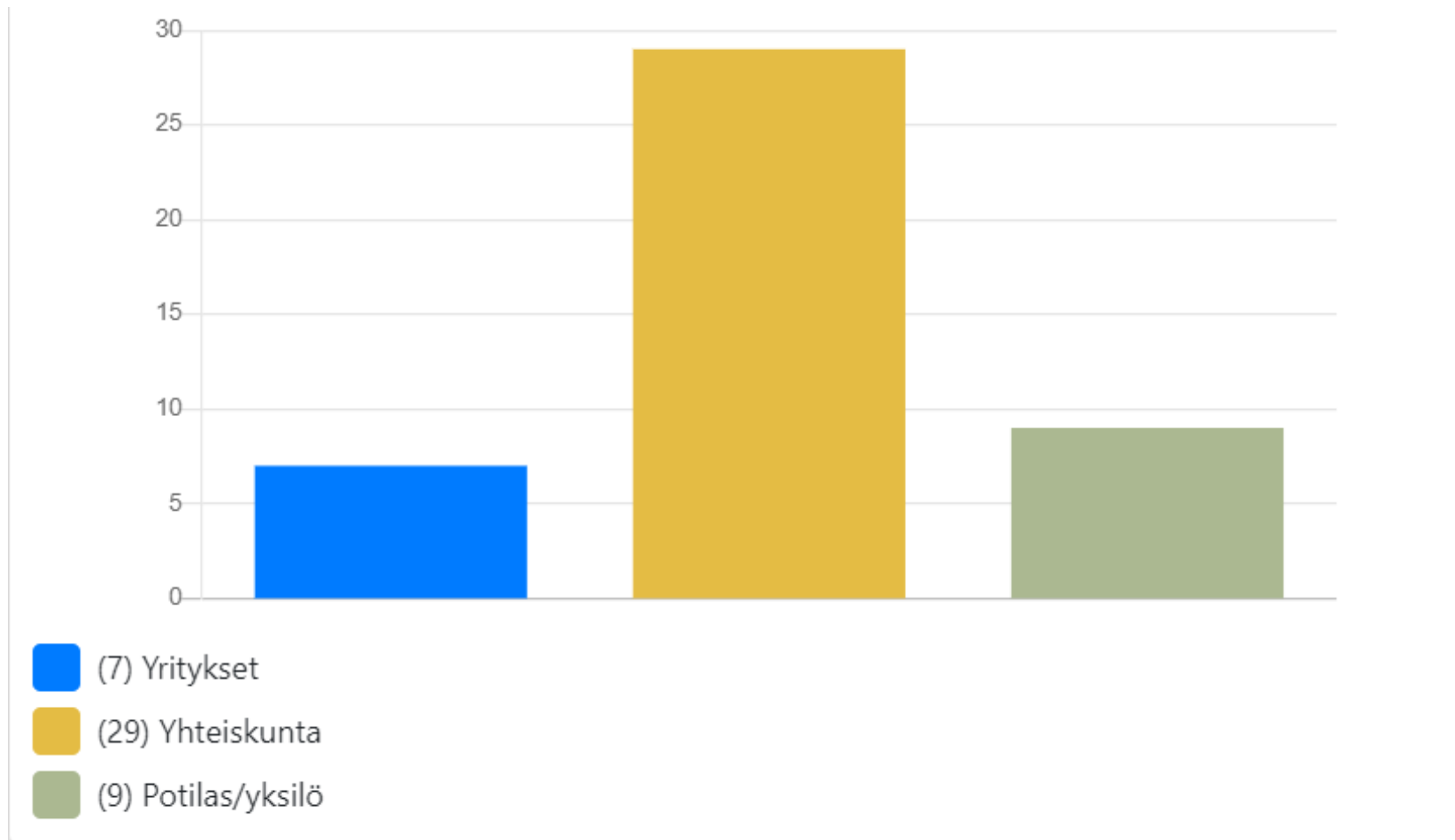
- 14.45 **Ryhmätyöskentely:**
1) OMOP ja 2) openEHR
Fasilitaattorit:
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
- 15.15 **Yhteenvedo ryhmien keskusteluista**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
-
- 15.25 **Tilaisuuden havainnot ja
päättösanat**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
- 15.30 **Tilaisuus päättyy**

openEHR

Millaisen näet openEHR-tietomallin potentiaalin?

Kuka mielestäsi hyötyy eniten openEHR-tietomallin käyttöönotosta?

openEHR: Vahvuudet

TOP3

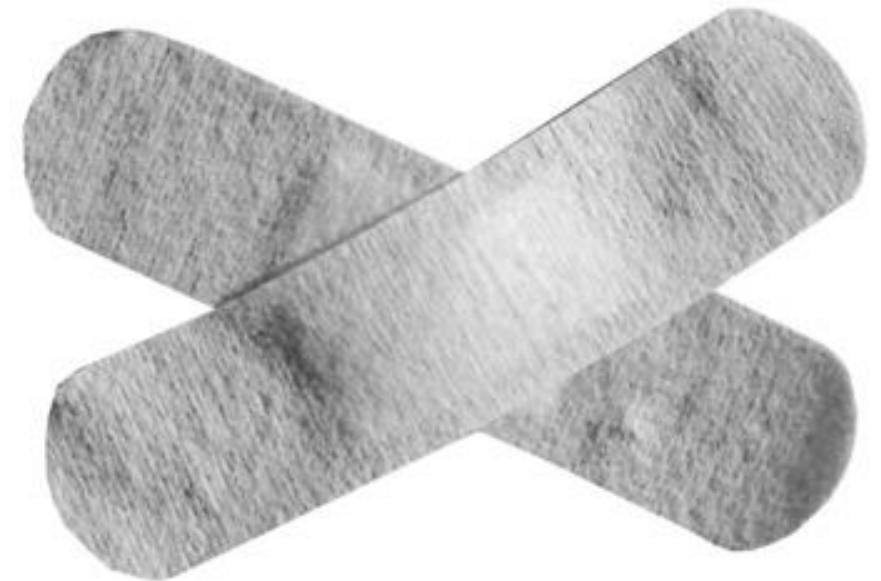
- Data voidaan erottaa potilastietojärjestelmän käyttöliittymästä ja toiminnallisuuksista, näin toimittajaloukkujen riski pienenee. (20 tykkäystä)
  - Kommentti: Edellyttäen, että kaikki järjestelmätoimittajat toimisivat tämän mukaan...
- Toimittajariippumaton avoin arkkitehtuuri ja työvälineet (17 tykkäystä)
- Mahdollistaa IT-infrastruktuurien vaiheittaisen uusimisen (10 tykkäystä)
- Mahdollistaa organisaatioiden välisten hoitopolkujen luomisen ja seurannan (10 tykkäystä)

openEHR: Heikkoudet

TOP3

- Operatiivisten openEHR-pohjaisten ratkaisujen vähyys (14 tykkäystä)
  - Kommentti: Ja myös se, että monet järjestelmätoimittajat eivät ole tähän malliin sitoutuneet. Pahimmillaan vähentää käytettävissä olevien järjestelmien joukkoa ja kilpailua dramaattisesti.
- Kokemuksen ja osaamisen puute sekä ostajien että tietojärjestelmätoteuttajien keskuudessa (11 tykkäystä)
- Tietomalli yksin ei vastaa siihen, että tiedot aina kirjattaisiin yhdenmukaisella tavalla. (3 tykkäystä)
- Maksaja kehitystyön kustannuksille? (3 tykkäystä)

openEHR: Mahdollisuudet

TOP3

- Vapauttaa datan suljetuista tietojärjestelmistä (16 tykkäystä)
- Lisää datan yhteensopivuutta (15 tykkäystä)
- Parantaa datan laatua ja yhdenmukaisuutta (5 tykkäystä)
- Kansainvälinen yhteistyö ja hyödyt yhteiskehittämisestä (5 tykkäystä)

openEHR: Uhat

TOP3

- Vaatii monenlaisia resursseja niin henkilöstöltä kuin taloudellisesti (14 tykkäystä)
- openEHR-toteutuksissa saattaa olla eroja, mikä vähentää tietomallin potentiaalia (5 tykkäystä)
  - Kommentti: Kokemuksen pohjalta 95 % tietomallista suoraan käytettävissä kansainvälisestä kirjastosta
- Laajeneminen edennyt hitaasti – liian hitaasti? (3 tykkäystä)
- Vaatii paljon resursseja, sama voitaisiin kenties ratkaista muilla tavoin, muissa kohdissa datan arvoketjua. (3 tykkäystä)
- Osaamispula rajoittaa hyötyjen toteutumista, vaikka tietomalli saataisiin toteutettua (3 tykkäystä)

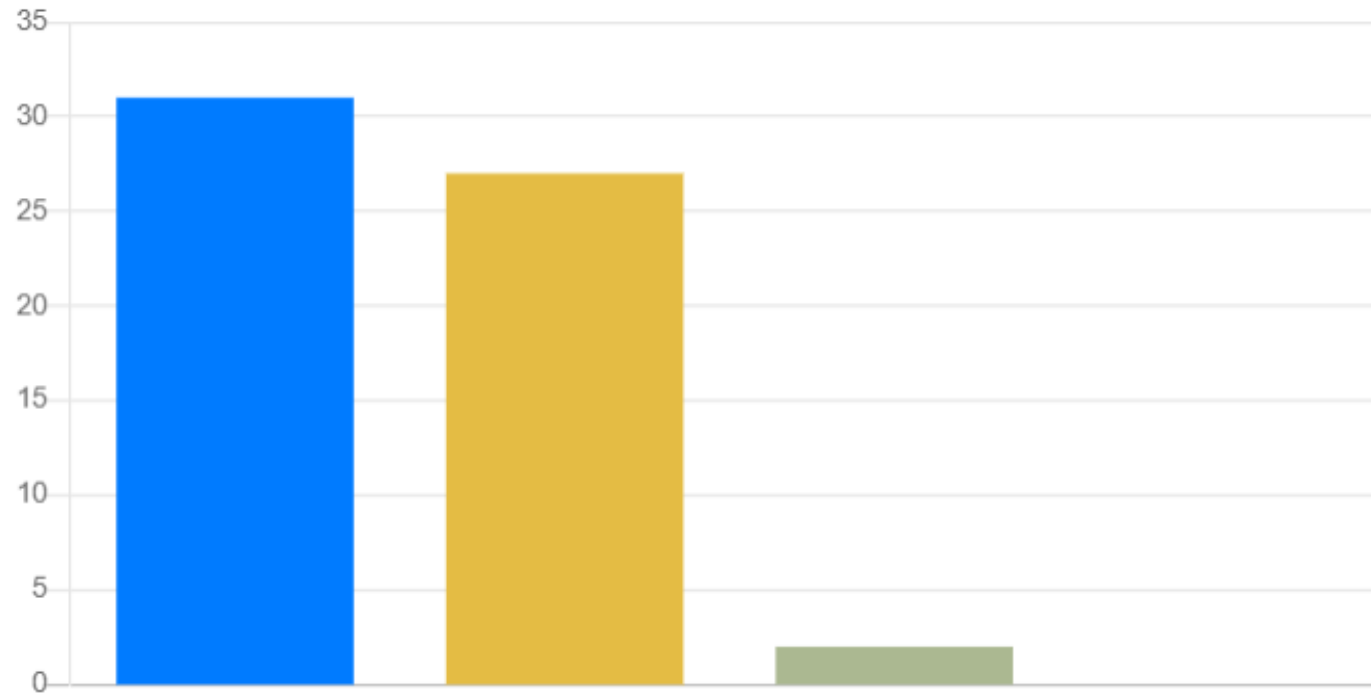

Mitä Suomessa pitäisi tapahtua seuraavaksi openEHR-tietomallin osalta?

- Kansallinen päätös olisi tarpeen siitä, että kansallisten asiakirja- ja tietosisältömäärittelyjen sisältämien datojen kuvaukset aloitetaan
- Päittää haetaanko openEHR:llä vain tietomallia vai myös toiminnan (työvuon) ohjausta.
- Kustannus/resurssiarvio
- Sandbox pienille yrityksille! Lisää koulutusta! Ja kansallinen päätös datastrategiasta!
- openEHR, FHIR ja OMOP yhdessä! Kullakin oma tarkoituksensa!
- Ei haittaisi, jos Sitra järjestäisi...
- Päätös kansallisella tasolla.
- Kanta-yhteentoimivuus on tärkeä myös. Kuinka paljon siellä pitää muuttaa ja muutetaan ja millä aikataululla? Ja siinä työssä suhde EHDS-tekemiseen.
- Sovellustoimittajana voisi kiinnostaa jonkinlainen hackathon, jossa tuohon tulisi perehdyttyä ihan käytännössä.

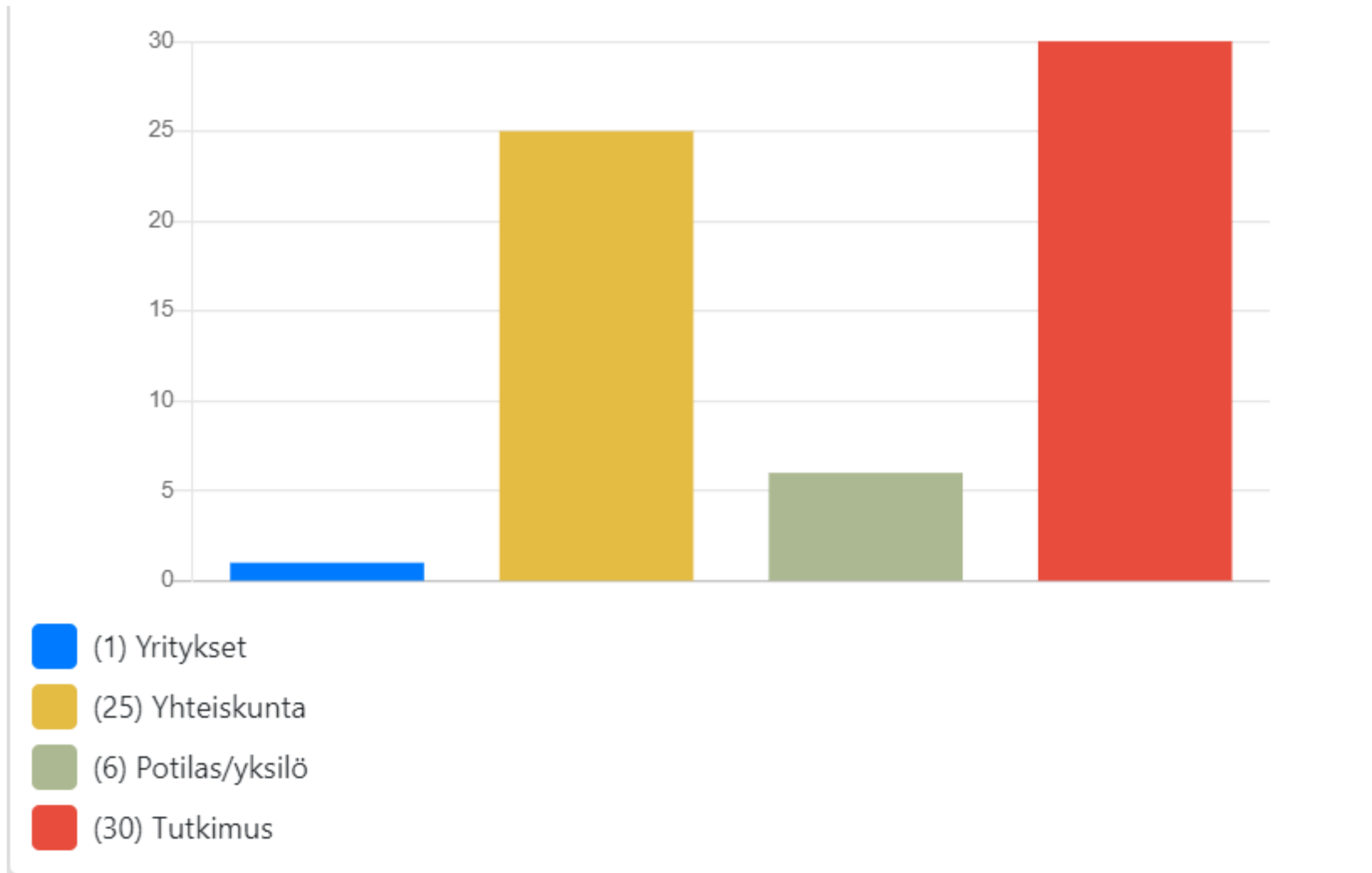
OMOP

Millaisena näet OMOP-tietomallin potentiaalin?

- (31) Potentiaali on suuri ja siihen kannattaa panostaa kansallisella tasolla
- (27) Lunastaa todennäköisesti suurimman osan odotuksista tulevaisuudessa
- (2) Liikaa hypetystä, ei ole niin hyvä kuin puhutaan
- (0) Panostuksiin nähden liian rajattu hyöty

Kuka mielestäsi hyötyy eniten OMOP-tietomallin käyttöönotosta?

OMOP: Vahvuudet

TOP3

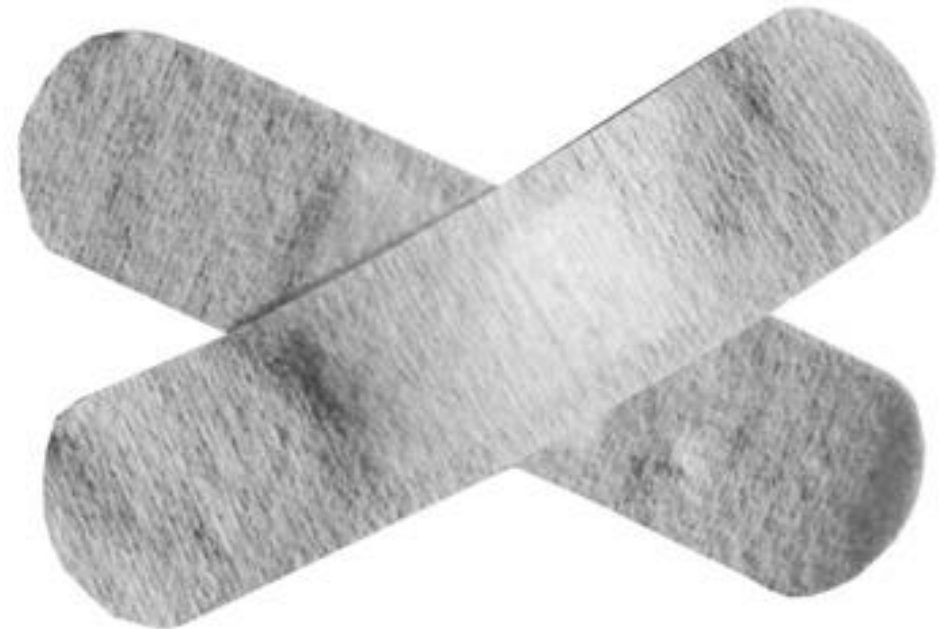
- Kansainvälisesti käytetty ja yhdenmukainen (32 tykkäystä)
- Mahdollistaa federoidun eli hajautetun tietojen käsittelyn ja analytiikan (27 tykkäystä)
- Suomessa toimintaa jo usealla yliopistosairaalalla ja FinOMOP-verkoston kautta (15 tykkäystä)

OMOP: Heikkoudet

TOP3

- HV-alueilla potilastiedoista vain pieni osa liitetty OMOP-tietomalliin (18 tykkäystä)
  - Kommentti: mallin laajentaminen välttämätöntä hva-tarpeisiin ja mukaan saatava myös sosiaalitoimen asiakastiedot
- Resurssien vähyys kansallisesti (16 tykkäystä)
- Lähdejärjestelmissä tietoa ei ole kirjattu riittävän yksityiskohtaisesti. Tarvittavaa tietoa ei voida mapata OMOP-standardiin. (9 tykkäystä)
  - Kommentti: enemmän rakenteista kirjaamista potilastietojärjestelmiin

OMOP: Mahdollisuudet

TOP3

- Kansainvälisen tutkimustoiminnan kasvu (22 tykkäystä)
- Hajautettu analyysi mahdollistaa nopeampaa datan hyödyntämistä (18 tykkäystä)
- Vahva kansainvälinen kehitystyö luo uusia edistyksellisiä työkaluja (17 tykkäystä)

OMOP: Uhat

TOP3

- Suomi jää jälkeen kansainvälisestä tutkimuksesta, mikäli meiltä ei ole saatavilla OMOP-yhdenmukaista dataa (28 tykkäystä)
- Tietomallin rajoitukset rajoittavat tutkimuskysymysten määrittelyä (7 tykkäystä)
- OMOP-mäppäyksiin ja niiden jakamiseen tulee panostaa. Hyödyt jäävät rajallisiksi, jos tämä ei toteudu. (5 tykkäystä)

Mitä Suomessa pitäisi tapahtua seuraavaksi OMOP-tietomallin osalta?

- Tutkimusta kansallisella tasolla OMOP-mallin käyttöönotosta on edistettävä ja rahoitettava esim. pilotteja ja vaikuttavuustutkimusta.
- Tavoitteiden ja välineiden (tietomallien) yhdistäminen (mikä väline palvelee minkäläisten tavoitteiden saavuttamista) sekä priorisointi – ei kaikkea ole mahdollista toteuttaa ja saavuttaa samanaikaisesti.
- Suomalaisten OMOP-mäppäysten avoin jakaminen tarvitsijoiden käyttöön (vai ovatko jo jossain saatavilla?).
- Linjaus tietomallin hyödyntämisestä (tai hyödyntämättä jättämisestä) kansallisesti.
- THL:n tulisi linjata tulevaisuus kansallisessa tietotuotannossa, onko OMOP siinä keskiössä?
- Toimintamalleja ja tietokantoja tulisi kehittää piloteissa/kehittämishankkeissa, jossa asiakastarpeet on tuotu keskiöön.
- Hankerahoituksesta pysyvään rahoitusmalliin.
- Liittyä osaksi kansainvälistä yhteisöä.
- Tiedotusta ja osaamisen lisäämistä tarvitaan.
- OMOP-mallin laajentaminen seuraavaksi perusterveydenhuoltoon ja sosiaalihuoltoon

Programme / Ohjelma

OSA 2, SUOMEN KIELISENÄ

- 14.15 **FinOMOP-pilotin tuloksia**
Piia Rannanheimo, johtava asiantuntija, Fimea
Kimmo Porkka, yksilöllisen syöpälääketieteen professori, Helsingin yliopisto
- 14.25 **Kysymyksiä ja keskustelua**
- 14.30 **Tietomallit-selvitys – openEHR- ja OMOP-tietomallien mahdollisuudet sotessa**
Antti Larsio, toimitusjohtaja, Knowledge Broker Oy
- 14.40 **Kysymyksiä ja keskustelua**
- 14.45 **Ryhmätyöskentely:**
1) OMOP ja 2) openEHR
Fasilitaattorit:
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
- 15.15 **Yhteenvedo ryhmien keskusteluista**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
Markus Kalliola, projektijohtaja, Sitra
- 15.25 **Tilaisuuden havainnot ja päätössanat**
Saara Malkamäki, asiantuntija, Sitra
- 15.30 **Tilaisuus päättyy**
-

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

